Anul 2023 a adus deja multe noutați fiscale și legislative. Ce implicații au și la ce ar trebui sa fie atente companiile

Modificarea fiscala cu cel mai mare impact pentru companii dintre cele care au fost aduse Codului fiscal în acest an este majorarea cotei de impozit pe dividende, arata jumatate din respondenții unui sondaj realizat de PwC România în cadrul Conferinței Anuale de Taxe. Alte schimbari importante în 2023 vizeaza TVA, eliminarea unor scutiri și limitarea unor facilitați pentru angajați, dar și legislație noua care reglementeaza raporturile comerciale dintre companiile de produse agro-alimentare cu scopul de a reduce practicile anticoncurențiale sau reglementari stricte pentru controlul investițiilor straine directe realizate în România. Implicațiile acestor noi prevederi, inclusiv din perspectiva fiscala, au fost discutate în cadrul Conferinței anuale de taxe PwC România.

”Sunt câteva aspecte importante pentru anul 2023 și 2024: în primul rând cerințele ESG, procedurile pe care trebuie sa le standardizam, sa le implementam, sa le monitorizam, proceduri care sunt deja cunoscute sau care vor veni printr-o serie întreaga de directive pe care trebuie sa le respectam. Rolul departamentului financiar și fiscal va fi esențial în dezvoltarea acestor proceduri și a politicilor fiscale transparente. Când vorbim despre CbCR, criteriile de raportare și companiile raportoare ramân neschimbate, însa va crește transparența pentru ca vor fi facute publice aceste informații. Pilonul II OECD va impune realizarea unor analize pentru ca sunt reguli diferite de calcul și nu este o comparabilitate directa cu impozitul pe profit. Faptul ca avem o cota de impozitare de 16% versus cota minima de 15% nu va însemna ca trebuie sa stam liniștiți. Pe de alta parte, separat de aspecte fiscale, avem nevoie de investiții straine directe, dar daca investitorii nu le vor notifica potrivit noii legislații, vor fi penalizați”, a declarat **Andreea Mitirița, Partener, PwC România.**

Noutați în domeniul TVA

Adina Vizoli, Director PwC România: România a optat pentru modificari de cote de TVA. Pe de o parte, vedem revenirea sectorului HORECA la cota de 9% de la 5% dar și introducerea cotei de 19% pentru bauturile cu conținut de zahar, dând naștere unor multiple probleme de interpretare care trebuie adresate eficient. Înțelegem ca o circulara este în pregatire pentru a aduce lamuriri precum: aplicarea cotei de TVA de 19% TVA pentru cafeaua servita, sau situațiile în care se aplica cota de 19%, respectiv 9% pentru sucuri.

În sectorul imobiliar rezidențial se modifica din nou condițiile de livrare a caselor cu cota de TVA redusa de 5%.

S-a revenit la reglementarea unui singur plafon, respectiv 600.000 lei și a fost reintrodusa condiția de achiziționare a unei singure locuințe cu cota de 5%. Este foarte important sa fie urmarite masurile tranzitorii pentru antecontractele încheiate înainte de 1 ianuarie 2023.

Mai recent, s-a introdus cota redusa de TVA, de 5%, pentru livrarile de panouri fotovoltaice destinate locuințelor personale și cladirilor utilizate de administrație, context în care pentru cei care realizeaza astfel de tranzacții este necesar sa evalueze în ce condiții se poate aplica. Autoritățile fiscale pregatesc clarificari pentru aplicarea cotei reduse.

Flexibilizarea pieței muncii și implicațiile fiscale

Bogdan Cârpa-veche, Senior Manager, PwC România: Exista doua tendințe principale de flexibilizare a relațiilor contractuale care s-au dezvoltat cu precadere în timpul pandemiei: telemunca în România și din strainatate, precum și desfășurarea activităților în baza statutului de lucrator independent.

Conform studiului PayWell 2022, 18% dintre companii lucreaza cu alte forme de contractare în afara de contract individual de munca, majoritatea fiind PFA-uri, în unele cazuri chiar și SRL-uri sau variante mixte. Domeniile principale în care se observa aceasta practica sunt IT și advertising. Vedem acest lucru și din evoluția numarului de înmatriculari ale persoanelor fizice la Registrul Comerțului, care a înregistrat o creștere anuala de aproximativ 10%.

În cazul celor care aleg sa desfașoare activitați pe cont propriu, legislația fiscala reglementeaza un regim fiscal distinct pentru veniturile din activitați independente respectiv: obligația platitorului de venit de a determina natura venitului și eventualele obligații fiscale, luând în considerare criteriile de independența pentru persoane fizice și substanța economica în cazul societaților comerciale. Trebuie avuta în vedere, totodata, practica recenta a autoritaților fiscale de reîncadrare a activitaților desfașurate de unele SRL-uri care nu aveau substanța economica.

În cazul celor care desfașoara activitați la distanța din strainatate trebuie avute în vedere o serie de elemente precum locul și durata de desfașurare a activității sau rezidența fiscala a persoanei fizice, elemente ce pot atrage obligații fiscale pentru angajat și angajator din perspectiva impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale.

În ceea ce privește angajații, 2023 a adus noi beneficii neimpozabile, precum cazare, hrana și abonamente sportive, dar și introducerea plafonului neimpozabil de pâna la 33% din salariul de baza. În cazul celor care desfașoara activitați independente au fost marite plafoanele anuale de venituri pentru care se datoreaza contribuții sociale.

Controlul investițiilor straine în România

Lucian Bozian, Avocat senior, D&B David și Baias: Investitorii straini vor putea implementa investiții directe în România doar dupa analizarea și aprobarea acestora de catre organele competente (CEISD).

În aprilie 2022 a intrat în vigoare OUG 46/2022 care instituie o serie de masuri de punere în aplicare a Regulamentului UE 452/2019 privind examinarea investițiilor straine directe în Uniunea Europeana. Recunoscând

pe de-o parte rolul esențial al investitiilor straine în UE în ceea ce privește contribuția lor la creșterea economica, legiuitorul european prevede faptul ca securitatea și ordinea publica sunt aspecte esențiale, iar ca atare, investițiile straine trebuie verificate / evaluate înainte de a fi implementate, tocmai pentru a nu le afecta. Subiectul a devenit unul și mai important în contextul internațional actual de securitate.

Punerea în aplicare a investiţiei fara ca aceasta sa fie fost notificata şi autorizata poate fi sancţionata cu amenda de pâna la 10% din cifra de afaceri totala mondiala a investitorului, dreptul de a aplica astfel de sancțiuni aparținând Consiliului Concurenței, autoritate care asigura secretariatul CEISD și unde ar trebuie realizate notificarile.

Intra în sfera de aplicare a acestui act normativ investiţiile straine directe şi investiţii noi: fuziuni, achiziţii, preluare de active, extinderi de capacitaţi la o întreprindere existenta, demararea activitaţii unei întreprinderi noi, diversificarea producției, operațiuni de tip greenfield etc. Nu ar trebui sa se califice restructurarile intra-grup, investiţiile de portofoliu, participaţiile minoritare fara control, externalizare.

Impactul legii UTP privind practicile comerciale neloiale în sectorul agricol si alimentar

Catalina Nacev, Avocat senior, D&B David și Baias: Legea UTP este în vigoare la acest moment doar pentru vânzarea de produse agro-alimentare în relaţia dintre furnizori şi cumparatori între care exista un dezechilibru al puterii de negociere raportat la cifra de afaceri. Procesul de implementare a fost dificil, impactul a fost atât la nivel de documentație, dar și din punct de vedere al strategiei și modelului de afaceri, precum și operațional.

Structura de remunerație, respectiv reduceri şi servicii analizate anterior, reprezinta principalul punct de interes al Legii UTP. Am asistat la un exercițiu complex de reevaluare și revizuire în integralitate a politicii comerciale la nivelul furnizorilor vizați de Legea UTP, dar în special în cazul retailerilor de produse agro-alimentare.

Observam ca autoritatea cu rol în aplicare, respectiv Consiliul Concurenței, a început sa culeaga informaţii şi se afla în proces de identificare a particularitaților pieței. Ramâne de vazut care va fi interpretarea finala și abordarea autoritaților în ceea ce privește modul de calcul al pragurilor reducerilor și serviciilor. Aplicarea acestora reprezinta în continuare o provocare din cauza anumitor prevederi care ramân în continuare relativ neclare.

Nu în ultimul rând, impactul Legii UTP va fi vizibil și în contextul viitoarelor inspecții fiscale, având în vedere ca aceasta a determinat modificari la nivelul structurilor de remunerație, respectiv discounturi și servicii.